Autor Guste Santini
Ponedjeljak, 23 Srpanj 2007 12:34

Inozemni dug Hrvatske veći od 30 milijardi €

“Krajem lipnja 2007. godine ukupni hrvatski inozemni dug dosegnuo je 30,55 milijardi eura ili 320 milijuna eura više nego mjesec ranije, pokazuju preliminarni podaci Hrvatske narodne banke. U odnosu na kraj 2006. godine ino dug je veći za 1,36 mlrd eura ili 4,7 posto. Ublažavanju rasta ukupnog duga svakako doprinosi snižavanje duga banaka čije je zaduženje na kraju lipnja iznosilo 9,86 mlrd eura, a šest mjeseci ranije 10,22 milijarde. Banke su svoj ino dug u odnosu na prosinac 2006. smanjile za 3,6%, a u odnosu na lipanj prošle godine za 4,6 posto.
Inozemni dug države porastao je u usporedbi s krajem 2006. godine za 73 mil. eura, na 6,74 mlrd (samo 1,1 posto), dok su ostali sektori svoje zaduženje povećali u istom razdoblju za 13 posto na 10,71 mlrd eura. U odnosu na lipanj 2006. ostali domaći sektori (u koje su uključena i poduzeća) dug u inozemstvu povećali su za 32,8 posto.” (Bankamagazin)

Uporava se zaduženost Hrvatske. Kao što se vidi iz informacije tome doprinosi smanjenje duga poslovnih banaka i blago povećanje inozemnog duga države. Stvar bi bila predivna da nije došlo do povećanja zadućenosti ostalog domaćeg sektora koji je povećao svoj dug prema inozemstvu za 32,8%

Najprije poslovna politika poslovnih banaka. Narodna banka već duže vrijeme pokušava kreditnu aktivnost staviti pod kontrolu. Od 30. lipnja ove godine na snazi su snažne restrikcije koje kažu da je do kraja godine moguće povećati kreditnu aktivnost za svega 6%. Kako su i do sada izdvajanja, po odluci centralne banke, temeljem zaduženja u inozemstvu bila prevelika i za poslovne banke nerentabilna; “banke majke” na mjere centralne banke odgovorile su dokapitalizacijom (zamjenom kreditnog u vlasnički oblik). Tako je došlo do smanjenja kreditne zaduženosti domaćih banaka.

Inozemni dug države usporava zaduženost prema inozemstvu tako da prenosi – konvertira – svoj dug putem povećanja javnog duga na domaćem financijskom tržištu. Prijenos duga iz inozemstva na domaće tržište Vlada je definiala kao svoju akciju. Što više ona je to nazvala svojim doprinosom razvoja hrvatskog financijskog tržišta (sic!). Jasno je da to ne odgovara činjenicama. Naime, prijelaz s inozemnog financijskog tržišta na domaće financijsko tržište rezultat je “sugestije” međunarodnih financijskih institucija.

Ostali sektori su povećali svoje zaduženje što pokazuje u kojoj mjeri privreda ne nalazi mogućnosti da rješi svoje potrebe za financijskim sredstvima na domaćem financijskom tržištu. Ona je naprosto istisnuta sa domaćeg financijskog tržišta od strane države i sektora stanovništva (očekivani učinak). Što više hrvatsko gospodarstvo ima značajnih likvidnih problema (koji se povećavaju) pa se, temeljem toga, povećavaju rizici i jasno kamatne stope na kredite. “Domaće banke” ponašaju se kao agenti svojih banaka majki pa se pored “domaćih gospodarskih tvrtki” financira poslovanje i drugih odabranih tvrtki koje raspolažu atraktivnim kolateralima.

Tako ja vidim usporavanje inozemnog duga. Radi se o administrativnim kočnicama ali one su

linearne što nije dobro. Tako npr. ne zaustavlja se rast kredita stanovništvu; ne preferira se kreditna aktivnost prema gospodarstvu, a država se zadužuje koliko joj treba “jer je ona tako odlučila”.